



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: **M. K.**
zastoupena Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem
sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 10. 2018, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 27. 12. 2018 se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 10. 2018, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 4. 7. 2018,

Shodu s prvopisem potvrzuje

č. j. 1-2R-4.7.2018 – 426/X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl žalobkyni snížen invalidní důchod z původního III. stupně na stupeň I.

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že posuzující orgán žalované nevzal v úvahu všechny okolnosti jejího zdravotního stavu, který se nadto stále zhoršuje. Dále uvedla, že posuzující lékař žalované vůbec nevzal v úvahu rozhodující ortopedický nález.
3. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že na základě jí provedeného přezkumu bylo lze potvrdit správnost posudkového závěru OSSZ Ostrava ze dne 3. 5. 2018. K samotnému přezkumnému posudku, vypracovanému pro potřeby řízení o námitkách, pak uvedla, že tento splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi, kdy lékař ČSSZ jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. S ohledem na skutečnost, že žalobkyniny námitky směřují právě proti správnosti posouzení jejího zdravotního stavu, navrhla žalovaná důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR, jakožto orgánu povolaného k posouzení zdravotního stavu pro účely přezkumného řízení soudního dle ustanovení § 4 odst. 2 z. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“).
4. Krajský soud poté co zjistil, že žalobní návrh je věcně projednatelný, přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 18. 10. 2018 (ust. § 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně krajský soud zjistil, že žalobkyně vystudovala střední průmyslovou školu textilní s maturitou, dále pracovala zejména jako prodavačka, pokladní, později pak jako vedoucí vychovatelka školní družiny, pak jako vrátná. Nyní nepracuje. Prvostupňové rozhodnutí žalované bylo založeno na posudku lékaře OSSZ Ostrava ze dne 3. 5. 2018, který jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu shledal poruchu osobnosti, kdy tato je závislá, histrionská, premorbidně nezralá, intelektově v pásmu lehké mentální retardace. Toto onemocnění bylo posudkovým lékařem hodnoceno jako středně těžké s podstatným narušením pracovního a společenského fungování, kdy z toho důvodu hodnotil míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně na horní hranici, tedy 45 %. Zmíněné postižení zařadil pod kapitolu V. položku 7 písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.
6. Po podání námitek proti prvostupňovému rozhodnutí žalované vypracovala lékařka ČSSZ pro potřeby napadeného rozhodnutí dne 11. 10. 2018 nový posudek, ve kterém byl svrchu řečený závěr o formě a druhu žalobkynina onemocnění potvrzen. Na základě tohoto posudkového závěru rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím tak, že námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
7. Pro potřeby svého rozhodnutí nechal zdejší soud vypracovat posudek Posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě, doplnění tohoto posudku toutéž komisí a následně i srovnávací posudek Posudkovou komisí MPSV ČR v Brně. Dle posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 12. 4. 2019 byla rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí zdravotní postižení uvedení v kapitole V. položce 7 písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Konkrétně se jednalo o poruchu osobnosti, kdy

tato je závislá, histrionská, premorbidně nezralá se sníženou frustrační tolerancí, emočně labilní s aktuální intelektovou kapacitou v pásmu lehké mentální retardace, kdy se jedná o středně těžké funkční postižení. Míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně stanovila posudková komise 45 %. Ke změně této míry dle ustanovení § 3 řečené vyhlášky (např. pro další postižení žalobkyně) posudková komise nepřistoupila.

8. Po obdržení tohoto posudku požádal zdejší soud o jeho doplnění stran zdůvodnění, proč nebylo přistoupeno k využití mechanismu § 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb., když žalobkyně trpí hned několika dalšími, značně ji limitujícími, postiženími. V tomto doplnění Posudková komise v Ostravě uvedla, že snížení hybnosti žalobkyně je zapříčiněno kombinací odborně neléčené obesity a arthrotickým onemocněním kolenních kloubů. Toto, ani žádné z dalších onemocnění žalobkyně pak není důvodem pro navýšení poklesu pracovní schopnosti nad 45 %, neboť s každým jednotlivým z nich je spojován pokles pracovní schopnosti nižší nežli oněch 45 % spojených s rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého stavu.
9. K návrhu zástupce žalobkyně při jednání dne 7. 8. 2019 oslovil zdejší soud se žádostí o srovnávací posudek jinou posudkovou komisí a to konkrétně PK MPSV v Brně. Ve zmíněné žádosti byl zopakován dotaz učiněný již ve výzvě k doplnění posudku posudkové komisi v Ostravě. Dále se soud dotazoval, z jakého důvodu byla jako posudkově nevýznamná vyloučena diagnóza obezity, a žádal o vyjádření k pracovní rekomandaci „pokladní“ a k názoru PK MPSV v Ostravě na vzájemně si odporující diagnózy psychologa a psychiatra.
10. PK MPSV v Brně ve svém srovnávacím posudku rozebrala jednotlivá další onemocnění žalobkyně, kdy (s výjimkou obesity, viz dále) zaujala názor, že tato nedosahují svou závažností posudkové významnosti. U obezity uvedla, že tuto nelze posudkově hodnotit, neboť se žalobkyně s touto neléčí na odborném pracovišti. Ohledně pracovní rekomendace uvedla, že posudkový lékař se o pracovní rekomendaci vyjadřoval v obecné rovině, kdy kompetenci k určení adekvátního konkrétního pracovního zařazení má lékař určený zaměstnavatelem. Stran odporujících si diagnóz psychologa a psychiatra uvedla PK MPSV v Brně, že *„Závěr klinického psychologa je sice ojedinělý, ale detailní, včetně klinického vyšetření i provedených testových baterií. Konstatuje bohatou produkci negativních emočních reakcí, s pesimistickým myšlením, což koreluje popisovanému depresivnímu ladění v ambulanci psychiatra. Objektivně je v psychiatrické ambulanci depresivní ladění, úzkostné nastavení, negativistické ladění, sociální maladaptace, tedy ve shodě s psychologickým vyšetřením. S tímto nekoreluje závěr těžké depresivní fáze, jak je dlouhodobě uzavíráno. Tato by měla být řešena zásadní změnou medikace a v případě nedosažení remise v ambulantní sféře vést k úvaze o hospitalizaci, což prokázáno není.“*
11. Rovněž PK MPSV v Brně tedy uzavřela, ve shodě s PK MPSV v Ostravě a lékaři ČSSZ a OSSZ, že hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je psychické postižení – porucha osobnosti, dle kapitoly V položky 7 písm. b) vyhlášky č. 359/2009 Sb., míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně je 45 % a k její změně dle § 3 řečené vyhlášky nebyl nalezen objektivní důvod.
12. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona o OPZS zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového

pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

13. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
14. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora rozebrané posudky. Z jejich obsahu vyplývá, že obě posudkové komise jednaly a rozhodovaly v řádném složení. Srovnávací posudek vypracovaný PK MPSV v Brně pak dle názoru krajského soudu má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, tato posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby.
15. Podle § 39 odst. 1 z. d. p. *[p]ojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
16. Podle § 39 odst. 2 písm. a) z. d. p. *[j]estliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně.*
17. Vycházejí tedy z výše řečeného srovnávacího posudku, který je dle názoru soudu plně způsobilý k důkazu žalobkynina zdravotního stavu ke dni napadeného rozhodnutí, dospěl soud k závěru, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) z. d. p. Závěry posudkové komise se nadto zcela shodují jak s posudkem PK MPSV v Ostravě, tak se závěry posudkového lékaře

OSSZ a posudkové lékařky žalované a posudková komise se důkladně vypořádala se všemi skutečnostmi, které by snad byly s to tyto závěry zpochybnit. Stran obezity žalobkyně pak soud pro úplnost poznamenává, že odborným pracovištěm pro léčbu obezity je obezitologie a tuto žalobkyně nenavštěvuje. Závěr PK MPSV v Brně o nemožnosti obezitu posudkově hodnotit je tak správný. Za tohoto stavu pak dospěl soud k závěru, že žalovaná napadeným rozhodnutím správně potvrdila své rozhodnutí ze dne 4. 7. 2018, kterým snížila žalobkynin invalidní důchod z III. na I. stupeň. Žaloba tak není důvodná a krajský soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

18. Soud závěrem považuje za vhodné výslovně upozornit na skutečnost, že při změně zdravotního stavu je možné žádat o změnu výše invalidního důchodu. Invalidní důchodce pak bude za tím účelem opětně přezkoumán stran míry poklesu pracovní schopnosti.
19. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 11. prosince 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně